

Avtala um avvápnað hongur í tunnum tráð

Tann nógvið umrøddu CFE-avtalan um avvápnað millum stórveldini hongur í einum tunnum tráð. Henda avtalan fevnir um tey konventionellu vápnini í Europa og hevur stór-
an týðning fyri víðari avvápnaðarsamráðing-
arnar um kjarnorku-
vápnini eisini.

Enn hava russar ikki svarað aftur uppá tað, sum vestanlondini halda er brot á avtalu, nevniliga at Sovjetsamveldið skal hava flutt stóran part av stríðsvognum sínum eystur um Uralfjellini, áðrenn avtalan varð undirskrivað, soleiðis at hesi ikki vórðu umfatað av avtalan.

Amerikanarar halda ikki, at senatið har fer at góðtaka eina avtalu. Partarnir settu sær fyrri at fáa greiðu á hesum einstaka brotinum á avtalan og skuldu leggja sitt tilfar fram í seinasta lagi 17. februar.

Møguliga verður henda tíðarfreistin longd, soleiðis at Mikhail Gorbatsjov fær stundir at fáa teir neyðugu upplýsingarar á borð. Gevur tað ikki úrslit, er vandi fyrri at allar avvápnaðarsamráðingarnar heilt stæða upp.

Orsøkin til trupuleikarnar er, at russar siga, at teir hava 20.000 stríðsvagnar færri enn amerikanarar vilja vera við.

Amerikanarar siga, at russar, áðrenn CFE-avtalan varð undirskrivað í Paris í fjør, høvdu flutt 70.000 stríðsvagnar eystur um Ural, og harvið út um umræddu avtalan fevndi um.

CFE-avtalan fevnir ikki um herflotaðildir. USA og vesturheimurin halda, at russar hava seltið tá teir fyrri

at sleppa uttan um avtaluna, gjørdur triggjar hermannaðildir til herflotaðildir. Á henda hátt hava russar tryggjað sær, at nógvið av tí hernaðarligu útgerðini, sum skuldi vera við í avtalan og høgast upp, framhaldandi verður partur av stríðsmegini.

Stórveldini fóru í seinastu viku undir samráðingarnar um eitt framhald av START-avtalan. Hetta eru samráðingarnar um tey langtökkandi kjarnorkuvápnini. Hvørt av stórveldunum skal sambært avtalan sleppa sær av við 12.000 av hesum oyðileggjandi vápnunum. Eygleiðarar siga, at fæst ikki ein loysn á CFE-kreppuni, so verður neyvan nøkur avtala um kjarnorkuvápnini heldur.

Amerikanski samráðingaleiðarin við SALT-samráðingarnar, Richard Burt, sigur, at koma partarnir ikki ásamt um eina loysn innan mars, so ver vandi fyrri, at tað heila dattur niður. Fyrstu samráðingarnar byrjaðu longu í 1982.

Eftir eru bara smálutir í START-avtalan. Í desember í fjør loystu amerikanski uttanríkisráðharrin Baker og sovjetiski starvsfelagi hansara, Shewardnadse, teir flestu ivasurningarnar. Tann tíðin tá hava tein verið til, at nýggju leiðararnir í Moskva ikki eru so heitir fyrri øllum innihaldinum í avtalan.

START-avtalan skuldi eftir avtalu undirskrivað á toppfundinum millum Gorbatsjov og Bush í Moskva, sum skuldi verða núðin í februar. Tann fundurin varð útsettur.

Vága Ríðingarfelag

hevur aðalfund 03.03.91.

Tíð og stað lýst seinni.

Vága Ríðingarfelag

Útvarpið í Bagdad:

Irak vil taka seg úr Kuwait

— men undir ávísing treytum

Seinnapartin í gjár boðaði útvarpið í Bagdad frá, at Irak er sinnað at taka seg úr Kuwait. Tað er kollvelt-ingarræðið, sum hevur tikið hesa avgerð. Tað sigur, at Irak vil fylgja ST-samtyktini nr. 660 frá 2. august í fjør, sum segði at Irak beinanvegin og treytaleyst skuldi taka seg úr Kuwait.

Í nýggjasta irakiska uppskotinum eru tó treytir við. M.a. verður sagt, at teir sameindu skulu taka seg úr Gólfnum innan ein mánað, at Ísrael skal taka seg úr teimum hersettu økjum og at Sýria skal seg úr Libanon.

Tær víðmerkingar, sum vóru komnar til irakiska uppskotið, áðrenn Sosialurin fór til prentingar í gjár, vóru rættliga fáar og ymskar.

Umboð fyrri teir sameindu siga, at loftaløpin á irakisku deildirnar halda fram so leingi itøkilig prógv ikki eru fyrri, at Irak tekur sínar herdeildir úr Kuwait. Víst verður á, at Saddam Hussein fyrr hevur brúkt lygnina í síni strategi. M.a. segði hann eina ferð eftir innrásina í Kuwait í august, at nú fór hann at taka sínar herdeildir aftur og visti myndir av stríðsvognum, sum vóru fluttir til Irak við lastbilum. Hetta var tó bert bluff, siga umboð fyrri teir sameindu.

Irakiska uppskotið um at tókta kemur um somu tíð sum teir sameindu hava ókt um trýstið á irakisku deildirnar í Kuwait. Fýra amerikanskir logberar eru júst nú komnir til Flógvan og bumbuflogforin eru farin at brúka tær sera oyðileggjandi «fuelair» bumburnar, sum leggja alt í oyði á landjorðini og undir jørð eisini.

Sagt verður, at hetta helst er ein av orsøkunum til at Saddam Hussein nú vil taka seg aftur.

Teir sameindu eru rættliga ørkymlaðir av nýggja uppskotinum hjá Saddam Hussein. Er hetta bert ein partur av hansara tak-tikki ella er hann veruliga

so hart trongdur nú, at hann hevur einki annað í at velja. Tað er greitt, at hetta uppskotið kemur væl við hjá Saddam Hussein júst nú allur heimurin hevur fordømt amerikanska áløpið á sivil í Bagdad.

Spurningurin um vitjanina hjá sovjetiska diplomatinum Primakov í Bagdad nú um dagarnar halda eygleiðarar kann eisini hava okkurt við nýggjasta irakiska uppskotið at gera. Summir halda, at russarar hava givið Saddam Hussein tað lyfti, at tekur hann seg úr Kuwait, so skulu teir tryggja honum valdið í Irak eftir hetta.

Tað eru nógvir spurningar knýttir at eini afturtøku av irakiskum hermonnum í Kuwait. Teir sameindu fara neyvan at ganga við til vápnahvild fyrr enn teir hava itøkilig prógv um, at irakar taka seg aftur.

Spurningurin er so eisini hvat Ísrael siga til, at Saddam Hussein sleppur at verða verandi leiðari í Irak eftir kríggið. Teir hava eitt millumverandi at gera upp við irakiska leiðaran, sum hevur lagt á Ísrael uttan at hava verið áløpin.

Ein vápnahvild nú, sum tryggjar Saddam Hussein framhaldandi ræðið í Irak,

fer neyvan at hóva Ísraelum. Teir vilja hava Saddam Hussein frá einferð með alla, so hann ikki longur kann vera ein hótan móti Ísrael. So hóast Ísrael ikki er virkin partur í krígunum í løtuni, kunnu vit rokna við, at Ísraelar fara ikki treytaleyst at góðtaka at ein Saddam Hussein verður sitandi í Irak. Og so er tað spurn-

ingurin um tey hersettu økini.

Men palestinarar har afturimóti eru fegnir um uppskotið hjá Saddam Hussein. Ein palestinskur journalistur segði við sjónvarpsstöðina CNN í gjár, at hetta var tað besta, sum kundi henda. Hann segði, at nú Irak vil liva upp til ST-samtyktina um at landið skal taka seg úr Kuwait, so er bert eftir at Ísrael eisini livir upp til ta ST-samtyktina, sum sigur, at Ísrael skal taka seg úr teimum hersettu økjum í Gaza og á Vestara Árabakka.

Hann dylur ikki, at fyrri palestinarar er Saddam Hussein tann stóri frelsarin. Eingin undan honum hevur megnað at seta arabisku sakina og harvið palestinaspurningin so nógvið í fokus sum júst Saddam Hussein.

Prisurin á oljumarknaðinum fall alt fyrri eitt, tá boðini um irakiska uppskotið komu. Prisurin er í løtuni heilt niðri á 17 dollarum, sum er minni enn prisurin var undan irakisku hersetingini av Kuwait tann 2. august 1990.

VALUTAKURSIR

		15.2	Ultimo
			síðsta mán.
USA	Dollari	564,75	573,50
Bretland	Pund	1118,20	1124,30
V-Týskland	Markur	384,70	384,95
Svøríki	Króna	102,70	103,13
Noreg	Króna	98,36	98,47
Frakland	Frankur	112,96	113,40
Belgia	Frankur	18,695	18,715
Sveits	Frankur	448,95	453,20
Holland	Gyllin	341,55	341,52
Italia	Liri	0,5116	0,5132
Finnland	Markur	158,24	159,16
Island	Króna	10,50	10,55
Eysturriki	Skillingur	54,690	54,695
Spania	Pesetas	6,158	6,157
Portugal	Escudos	4,3720	4,3610
Kanada	Dollari	490,25	493,60
Japan	Yen	4,3525	4,3510
Írland	Pund	1024,00	1025,70
Grikkaland	Drakmur	3,5900	3,6130

Kelda: Føroya Sparikassi

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skivur